

Mesajul

*Președintelui României, domnul Klaus Iohannis, adresat Parlamentului României
(16 decembrie 2015)*

"Domnule Președinte al Senatului,

Domnule Președinte al Camerei Deputaților,

Domnule Prim-ministru,

Doamnelor și domnilor miniștri,

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Stimați reprezentanți ai corpului diplomatic,

Stimați invitați,

Doamnelor și domnilor,

Am înțeles să vin în fața dumneavoastră la un an de la preluarea mandatului de Președinte al României nu pentru a face un bilanț sec, ci ca gest de normalitate democratică.

Am vorbit atunci, de la aceeași tribună, despre direcțiile majore pentru România, despre schimbările de principiu pe care le asum în modul de a face politică, în relația cu instituțiile și cu cetățenii. Convingerea mea profundă este că marile proiecte ale unei națiuni pot fi împlinite doar dacă se sprijină pe un fundament alcătuit din valori și norme de politică asumate. Acest fundament avea nevoie de reconstrucție. Am dorit, astfel, ca 2015 să fie anul recâștigării normalității, în interior și în exterior.

În plan intern, prima mea promisiune a fost un alt fel de a face politică în România, fără scandal, cu respect și seriozitate. Am considerat că acest lucru începe și cu Președintele, al cărui rol este să fie generator nu de tensiune, ci de echilibru.

Recâștigarea normalității în interior pornește de la lucruri foarte simple: redescoperirea dialogului cu și între partidele politice, deschiderea către societatea civilă, relații instituționale corecte, indiferent de preferințe sau antipatii personale și, nu în ultimul rând, transformarea ideii de consultare dintr-una aproape golită de sens într-una reală, cu efecte concrete. În doar un an a devenit deja un lucru firesc să avem consultări, să ne așezăm la masa dezbaterii - Președinte, partide, societate civilă.

Știu că de-a lungul acestui an unii s-au întrebat de ce nu reacționez la orice subiect, de ce nu intervin în forță la adresa unor oameni politici cu funcții în stat, de ce nu răspund la atacuri cu aceeași monedă. Sper că onorând promisiunea de a face politică altfel am dat răspuns și acestor întrebări.

Doamnelor și domnilor,

Anul 2015 a demonstrat că se poate să avem acord larg, pe subiecte de interes public, pe

probleme care privesc România și, mai ales, că un asemenea acord nu rămâne doar pe hârtie sau la nivel declarativ. Prima acțiune a anului a fost semnarea de către toate formațiunile politice a Acordului privind creșterea bugetului pentru Apărare la 2% din PIB până în 2017. Prin acest gest, România și-a arătat angajamentul de a fi un furnizor de securitate în regiune, un stat responsabil în raport cu cetățenii săi și un partener corect și proactiv în raport cu aliații. Bugetul pentru anul 2016 prevede o primă etapă de creșteri, astfel încât în 2017 acest Acord să fie respectat.

Tot de o largă majoritate s-a bucurat și Strategia Națională de Apărare, care este astăzi un document fundamental ce definește obiectivele majore ale țării noastre, nu doar în materie de Apărare, ci de Securitate națională în înțelesul său extins. Pentru prima dată am inclus la acest capitol aspecte și direcții de acțiune care țin de educație și sănătate, de păstrarea identității naționale sau protejarea patrimoniului. "România puternică în Europa și în lume", așa cum o definim în Strategia Națională de Apărare, este mai mult decât un deziderat. Este un proiect național pe care îl construim deja.

Restabilirea normalității în politica internă a însemnat și un alt tip de raportare la Constituție și legi.

Am tratat cu toată responsabilitatea atributul promulgării legilor, în virtutea principiilor constituționale și cu atenție la impactul fiecărei legi asupra oamenilor, asupra economiei și societății în ansamblul ei. Pe acest fond am recurs în mai multe rânduri la mecanismele permise de legea fundamentală - sesizarea Curții Constituționale sau cererea de reexaminare.

Mă bucur să constat că în cazuri importante, precum cel al Codului Fiscal, a existat disponibilitatea actorilor politici de a se apleca mai cu atenție asupra textului legii.

Pe de altă parte, sunt dator să vă spun direct că două lucruri fundamentale încă lipsesc sau nu sunt la nivelul pe care îl cere o democrație matură: dezbateră și rigoare.

Legi importante au intrat în atenția publică abia după adoptarea lor, odată ajunse la promulgare sau chiar după, ceea ce nu servește nici Parlamentului, nici publicului.

Nu există substitut pentru o dezbateră consistentă premergătoare adoptării unei legi, iar aceasta este o responsabilitate de la care Parlamentul nu se poate deroba.

În alte situații am fost nevoit să sesizez Curtea Constituțională nu pe fond, ci din cauza lipsei de rigoare, a nerespectării procedurilor și principiilor constituționale de legiferare.

La începutul actualei sesiuni parlamentare am vorbit despre așteptarea generală a publicului ca legile în România să fie mai clare, mai bine argumentate și să nu se schimbe frecvent.

Sunt convins că Parlamentul, ca for legislativ, poate și trebuie să răspundă acestei așteptări prin mai multă dezbateră și mai multă rigoare.

Doamnelor și domnilor,

În anul 2015, recâștigarea normalității a însemnat și demersuri în plan extern. Mă refer în mod particular la restabilirea prestigiului României în exterior, la profilarea sa în cadrul

NATO și al Uniunii Europene și la întărirea parteneriatelor noastre strategice.

2015 a fost un an în care nu doar am confirmat, ci am adâncit și transpus în acțiuni și decizii concrete opțiunile majore ale politicii noastre externe.

Vizitele externe pe care le-am făcut anul acesta, precum și primirea în România a numeroși efii de state și de guverne au avut tocmai această menire - de a da țării noastre o voce mai puternică, de a întări relații cu aliași tradiționali, de a reface legături strategice, de a ne apropia de state din regiune.

Am avut câteva obiective clare: consolidarea și extinderea Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii, întărirea parteneriatelor strategice sau a relațiilor privilegiate cu state membre ale Uniunii Europene și NATO - țări precum Franța, Polonia, Germania, Italia, Spania, Marea Britanie, și Turcia, consolidarea raporturilor cu țările din vecinătate, precum Ucraina, Bulgaria sau Serbia. În același timp, relația privilegiată cu Republica Moldova și susținerea parcursului european al acesteia a fost și va rămâne o constantă a politicii noastre externe.

Din diverse motive pe care nu doresc să le comentez aici, România s-a aflat într-o oarecare izolare în anii anteriori. Am dorit să schimbăm cu totul aceasta stare de fapt în 2015, ceea ce explică și dinamica mai mare din acest an în activitatea de politică externă.

România este o țară respectată în NATO și în Uniunea Europeană, care contează în ecuația geopolitică și geostrategică și care este gata să asume responsabilități.

În luna noiembrie am găzduit la București Reuniunea la nivel înalt a Statelor din Europa Centrală și de Est, care a prefigurat Summitul NATO ce va avea loc la Varșovia în vara anului 2016.

Nu în ultimul rând, recâștigarea normalității a privit și pe românii din diaspora. Sunt bucuros de faptul că promisiunea de a avea o lege a votului prin corespondență a fost respectată și am speranța că autoritățile vor asigura întreg cadrul necesar pentru ca votul românilor de peste graniță să se desfășoare în cele mai bune și sigure condiții în anul ce vine.

Nu este o lege perfectă, probabil că vor fi lucruri de îmbunătățit în acest mecanism, dar esențial este faptul că există, a venit la timp și a rezultat din voința clasei politice care și-a respectat promisiunea făcută cetățenilor.

Doamnelor și domnilor,

Se cuvine să ne uităm în același timp la lecțiile anului 2015 și la ce lipsește pentru ca România să fie cu adevărat puternică și prosperă.

Cea mai tragică lecție a lui 2015 se numește "Colectiv." Evenimentul care a îndurerat o națiune întregă a scos la iveală probleme ale mai multor sisteme, unele perpetuate ani de zile, în fața cărora cu toții - autorități, cetățeni - într-un moment sau altul, am ridicat din umeri a neputință și pe care am ajuns să le tolerăm.

Sunt lucruri pe care nu avem dreptul moral să le dăm uitării și concluzii care trebuie să ne

determine să acționăm și să fim responsabili.

Cea mai dură concluzie este aceea că, pur și simplu, corupția ucide, că se pot pierde vieți nevinovate dacă nu respectăm legi și reguli și dacă, noi cu toții, ca societate, închidem ochii la încălcarea lor.

O a doua lecție a anului 2015 este lecția schimbării. Nu vorbim despre o nevoie de moment, limitată la o înlocuire de guvern sau de putere politică, ci de o schimbare profundă a politicului, de o înnoire care să fie pe măsura așteptărilor și realităților din societate. Între politic și societate, între clasa politică și cetățeni nu are voie să existe o prăpastie. Tocmai de aceea, marea miză a anului 2016 este reconstrucția încrederii în politică și în capacitatea sa de a da societății direcția dorită.

Doamnelor și domnilor,

Se împlinesc în aceste zile 26 de ani de când românii s-au ridicat împotriva regimului comunist. Mai exact, acum 26 ani, schimbarea a început la Timișoara. S-au ridicat cu forța și curajul date de aspirația spre libertate. Democrația s-a câștigat prin jertfă de sânge.

Se cuvine să nu uităm și să prețuim acest lucru, nu doar o dată pe an în Decembrie, nu doar cu ocazii speciale, ci zi de zi, respectând principiile și valori în politică și mai ales având mereu în minte că suntem în serviciul cetățenilor noștri.

Astăzi, la 26 de ani de la Revoluție, cel mai bun mod de a onora acel sacrificiu este să reconstruim încrederea și să facem democrația mai puternică. Reconstrucția încrederii în politică este, așadar, tema pe care o propun în perspectiva anului 2016: reconstrucția încrederii în instituțiile democratice, în actul politic, în partide și în cei care le reprezintă, adică în dumneavoastră.

Mă fac, astfel, purtătorul mesajului de înnoire pe care îl dau, sub diverse forme, concetățenii noștri. Ca mediator între stat și societate este datoria mea să fac acest lucru. Dar greul acestei misiuni revine partidelor.

Tocmai înnoirea în materie de idei, practici și oameni este șansa pentru a menține stabilitatea și echilibrul sistemului politic. Cred într-un sistem în care stânga și dreapta sunt reprezentate, în care există spațiu pentru participare și competiție și nu îmi doresc o politică în care îmi fac loc extremismul, populismul sau radicalismul.

Îmi doresc ca atunci când se gândesc la politică cetățenii noștri să nu o asocieze la modul general și nediferențiat cu ineficiența, minciuna sau corupția. Îmi doresc ca românii să perceapă politica drept ceea ce e menită să fie: un spațiu al reprezentării și deciziei responsabile, la care este onorabil și onorant să participi. Iar a face politică să fie în conștiința tuturor un mod prin care îmi servește națiunea.

Pentru toate acestea va fi nevoie de voință și deschidere din partea partidelor politice consacrate, de curaj și efort din partea celor care participă pentru prima dată la competiții electorale.

Reconstrucția încrederii va mai presupune ceva, de data aceasta din partea tuturor, nu doar a

partidelor politice: să recunoaștem lucrurile bune și să păstrăm ce funcționează. Dacă ne dorim o construcție durabilă va trebui să evităm capcana lui "nimic nu e bun", să nu condamnăm instituțiile pentru culpa individuală sau lipsa de corectitudine a unor persoane și să respingem tentația radicalismului și suspiciunii permanente. Am convingerea că românii vor dovedi înțelepciune și echilibru.

Doamnelor și domnilor,

Anul 2016 va aduce și alte tipuri de provocări decât cele care vin de competiția electorală și de reformarea politicii. Aștept de la noul cabinet, așa cum cred că așteaptă mulți români, o guvernare responsabilă.

Acest Executiv se află în fața unei importante provocări, dar, în același timp, și a unei mari șanse de a arăta că se pot lua decizii și se pot derula proiecte în funcție de priorități obiective, nu de interese electorale de moment.

Cred că atitudinea responsabilă față de banul public și găsirea unor soluții eficiente la nevoile reale ale societății sunt liniile directoare ale mandatului acestui guvern, așteptate de toată lumea.

Îmi doresc o creștere economică despre care să nu vorbim doar în termeni statistici și în date, ci una care să se reflecte în viața de zi cu zi, în nivelul de trai al fiecărui român. Știu că oamenii aspiră la o viață mai bună, pentru ei și copiii lor, pentru generația viitoare. Aceasta este sau ar trebuie să fie, în definitiv, finalitatea oricărei politici.

O Românie puternică trebuie să investească, să creeze valoare adăugată, să atragă bani europeni și să genereze locuri de muncă.

Îmi propun ca în anul 2016 să am în atenție domenii cruciale pentru viitorul acestei națiuni, precum sănătatea și educația. Am lansat în acest an ideea unei largi consultări pe tema educației, care să aducă laolaltă autorități, profesori și elevi, școli și universități, societate civilă și pe toți cei interesați.

Anul 2016 va fi dedicat unei dezbateri așezate și consistente pe tema educației, din care să rezulte o viziune de ansamblu și direcțiile majore pentru viitorul sistemului de învățământ din România. Cred că "România educată" trebuie să devină un nou proiect de țară pe care să-l asumăm și să-l ducem la bun sfârșit.

În perspectiva împlinirii a 100 de ani de modernitate, educația va fi fără îndoială o temă centrală.

Din acest punct de vedere, aniversarea Centenarului Marii Uniri în 2018 va trebui să fie nu doar un moment festiv, ci unul în care asumăm marile direcții de dezvoltare a României pentru secolul viitor.

"România educată" ca proiect de țară ar trebui să fie una dintre aceste direcții, ea incluzând nu doar sistemul de învățământ, ci și încurajarea culturii, inovării și cercetării, stimularea creativității și aprecierea performanțelor.

Doamnelor și domnilor,

Despre anul 2015 s-ar putea spune multe, iar peste ani istoricii și analiștii vor avea perspective diferite. S-ar putea spune că a fost anul în care pentru prima dată în România s-a introdus votul prin corespondență. A fost anul unei schimbări de guvern și al instalării unui cabinet de tehnocrați.

Ceea ce mi-aș dori eu ca peste timp să se spună despre 2015 este însă altceva: că a fost anul în care a început schimbarea modului de a face politică în România, anul care a însemnat deschiderea către societate și începutul înnoirii clasei politice.

Este timpul schimbării. Depinde de noi toți dacă răspundem la aceste așteptări ale societății. Vă invit să fim împreună în acest demers pentru a reconstrui încrederea în instituțiile democratice și în capacitatea politicii de a produce lucruri bune pentru cetățeni. Vă mulțumesc!"

*Mesajul Președintelui României, domnul Klaus Iohannis, poate fi vizualizat pe canalul oficial de Youtube al Administrației Prezidențiale.

Departamentul Comunicare Publică

16 Decembrie 2015